

Motion 2:

FÖRÄNDRING AV ARBETSTIDER OCH LÄNGD PÅ ARBETSTIDER

INLÄMNARE

Byggchefernas avdelning Väst

BAKGRUND

År 2020 kunde handlat om ett Sverige som står mitt i en högkonjunktur. Istället handlade året om Coronapandemin. Trots pandemin har varken behovet av nya bostäder eller ny infrastruktur påverkats. Bostadsbristen och stora infrastrukturprojekt som dragits igång fortsätter. Byggtakten av bostäder måste öka.

Samtidigt som vi är mitt i en högkonjunktur inom byggbranschen, upplever många branschkollegor stor stress, fler blir sjukskrivna med utmattnings- och utbrändhetssymptom. Enligt en undersökning som Folkhälsomyndigheten gjort uppger 14 % av befolkningen 16-84 år att de känner sig stressade. Det finns också studier gjorda av Arbetsmiljöverket som visar att det är 32 000 personer som idag inte kan arbeta på grund av utbrändhet- och utmattningsrelaterade sjukdomar. En anställd som upplever problem i sin arbetsmiljö har i snitt ett produktivitsbortfall på 38%, alltså i snitt betyder det att arbetsgivaren tappar 15 timmar per vecka och anställd.

Ett sätt att minska stress är kortare arbetstid som forskning från Stressforskningsinstitutet visar. Även om det kan upplevas att det är relativt billigt att bygga idag tack vare ränteläget, är det också väldigt dyrt att bygga. Tomtkostnaderna pressas upp och personalkostnaderna ökar på grund av brist på personal. De fasta kostnaderna som byggproduktionen inte kan nyttja till 100% såsom maskiner, kranar mm påverkar också helhetsbilden. Läger vi dessutom produktionsbortfall på ekvationen, blir det väldigt dyrt att bygga.

Medan personal som verkar inom byggbranschen sliter sig dagligen har Sverige en arbetslöshet på 8,3 % (2020) enligt Statistiska centralbyrån. I och med det finns en del äldre som vill jobba trots att de uppnått pensionsåldern samtidigt som den yngre generationen inte vill arbeta på samma sätt som sina föräldrar krävs flexibilitet av arbetsmarknaden framöver. Teknikutvecklingen är ett annat argument för en mer flexibel arbetsmarknad. De smarta maskinerna, robotarna kommer att förändra vår bransch. Därför är det dags att byggbranschen gör en omställning när det gäller syn på arbete.

YRKANDE

Att utreda möjligheten med kortare arbetstid inom byggbranschen.

Att utreda möjligheten med två kortare skift än 8 timmar/dag.

Styrelsens yttrande, motion 2:

FÖRÄNDRING AV ARBETSTIDER OCH LÄNGD PÅ ARBETSTIDER

STYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärens uppfattning att arbetslivet har stora problem med stress och arbetslöshet samt att en modernisering av attityder till arbetstid därför vore välkommet.

När det gäller den första att-satsen, som handlar om kortare arbetstid, vill vi peka på att de möjligheter till arbetstidsförkortning (ATK) som redan finns idag inte nyttjas fullt ut. Enligt nuvarande centrala kollektivavtal kan anställda i vår bransch ta ut fem dagars ATK. Den andel av dessa dagar som inte tas ut under det aktuella året betalas ut i pengar. Tyvärr visar statistiken att en väldigt stor andel av ATK inte tas ut i ledighet, vilket var det ursprungliga syftet, utan i pengar.

Den andra att-satsen yrkar på att utreda möjligheten med två kortare skift än 8 timmar per dag. Det är en fråga som med fördel behandlas lokalt eftersom behoven ser olika ut på olika arbetsplatser. På en del arbetsplatser tillämpas skiftgång redan i dag. Ledarna har tecknat ett avtal kallat Speciella bestämmelser för Ledarna i vilket lokala parter ska träffa överenskommelser om ersättning för skift-, jour-, beredskaps- och förskjuten arbetstid. Med hjälp av detta avtal har lokala parter möjlighet att träffa överenskommelser om skiftens längd.

Även om dessa möjligheter inte nyttjas av medlemmar kan vi inte vara säkra på att skälet till det är att de är ointressanta. Det kan mycket väl vara så att kunskapen om dem saknas. Det är därför rimligt att både verka för att öka kunskapen och att undersöka medlemmarnas inställning till att fortsätta driva båda dessa frågor.

STYRELSENS FÖRSLAG

Att motionen anses besvarad med tillägg att den nya styrelsen får i uppdrag:

- Att öka kunskapen bland medlemmarna om möjligheterna till kortare arbetstid genom ATK och om möjligheterna till kortare skift genom Speciella bestämmelser för Ledarna.
- Att undersöka bland medlemmarna om det finns ett tillräckligt starkt stöd för att driva en förändring av arbetstider och längd på arbetstider.
- Att, om det finns ett starkt stöd bland medlemmarna, skriva en motion till Ledarnas kongress 2024 om fortsatt arbete för förändrade arbetstider.